

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 5 והוראת שעה),
התשע"א-2010

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 171), התשס"ח-2008, נדונה בקריאה הראשונה בכנסת ה-17 ביום כ"ז בתמוז התשס"ח (30 ביולי 2008) והועברה לוועדת הכספים של הכנסת.

ביום י"א בסיוון התשס"ט (3 ביוני 2009) החליטה הכנסת ה-18 להחיל על הצעת החוק דין רציפות, בהתאם לחוק רציפות הדיון בהצעות חוק, התשנ"ג-1993.

ביום י"ד בכסלו התש"ע (1 בדצמבר 2009), החליטה הכנסת להתיר לוועדה להביא לפנייה רק חלק מהצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית, בהתאם להוראות סעיף 121 לתקנון הכנסת, כך שסעיפים 6 עד 8, שעניינם תיקונים לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, לא יובאו לקריאה השנייה ולקריאה השלישית יחד עם שאר סעיפי הצעת החוק אלא במועד אחר.

הצעת החוק, הכוללת את הסעיפים האמורים, מוגשת – בצירוף הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה השלישית ביום ג' בכסלו התשע"א (10 בנובמבר 2010).

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

נספח מס' מ-403/א'

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"א-2010

1. תיקון סעיף 1 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, אחרי ההגדרה "חוק החברות" יבוא: "חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005²."
2. תיקון סעיף 2 בסעיף 2(ג) לחוק העיקרי, פסקה (1) – תימחק.
3. תיקון סעיף 4 בסעיף 4(א)(2) לחוק העיקרי, אחרי "קופות גמל" יבוא "ואולם רשאית היא לעסוק בעיסוק אחר הנוגע למוצר פנסיוני, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני, שאישר הממונה, ובכפוף לתנאים שאישר, ובלבד שאותו עיסוק מוסדר לפי הוראות חוק זה, חוק הפיקוח על הביטוח או חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני".
4. תיקון סעיף 13 בסעיף 13 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א)(4), במקום "לגבי קרן שפעלה כדין כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים, לפי העניין, בשנת המס 2007 ואילך, ועל כספים שהופקדו בקרן כאמור" יבוא "לגבי כספים שהופקדו בקופת גמל לתגמולים או בקופת גמל אישית לפיצויים, לפי העניין";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום "לגבי תכנית ביטוח שאושרה כדין כקופת גמל לתגמולים או לפיצויים, לפי העניין, בשנת המס 2007 ואילך, ועל כספים שהופקדו בתכנית ביטוח כאמור" יבוא "לגבי כספים שהופקדו בקופת גמל לתגמולים או בקופת גמל אישית לפיצויים, לפי העניין".
5. תיקון סעיף 23 בסעיף 23 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א)(1) –

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 889; התשס"ט, עמ' 190.

² ס"ח התשס"ה, עמ' 918.

(א) בפסקת משנה (א)(1), במקום "ואם פחת הסכום האמור מסכום הקצבה המזערי" יבוא "ואם סכום הקצבה שלו יהיה זכאי העמית לאחר ההיוון שווה לסכום הקצבה המזערי או אם סכום הקצבה שלו זכאי העמית אינו עולה על סכום הקצבה המזערי", אחרי "לפי שיעור מהקצבה" יבוא "שלה הוא זכאי מהקופה", ובסופה יבוא "משולמת לעמית פנסיה תקציבית או קצבה מקופה אחרת, יובא בחשבון גם סכום הקצבה או הפנסיה התקציבית כאמור, לצורך חישוב סכום הקצבה שלו יהיה זכאי העמית לאחר ההיוון";

(ב) בפסקת משנה (ב), המילים "למעט משיכה של כספים ממרכיב הפיצויים," – יימחקו, ובסופה יבוא "הוראות פסקת משנה זו לא יחולו על משיכה של כספים ממרכיב הפיצויים וכן על משיכה בידי עמית שמתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא הגיע לגיל פרישת חובה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד–2004³;

(2) סך הכספים בחשבונותיו בקופת הגמל שממנה נמשכים הכספים, בקופת גמל לא משלמת אחרת ובקופת גמל משלמת שאינה קרן ותיקה, אינו עולה על סכום הצבירה המזערי;

(3) לא משולמת לו קצבה מקופת גמל משלמת שאינה קרן ותיקה, ואם משולמת לו קצבה כאמור סך הקצבאות המשולמות לו מהקופה האמורה, ומקופות משלמות אחרות בתוספת פנסיה תקציבית, עולה על סכום הקצבה המזערי";

(2) בסעיף קטן (ב)(1), בסופו יבוא "ובלבד שעמית לא יהיה רשאי למשוך כספים ממרכיב התגמולים מקופת גמל משלמת לקצבה שלא בדרך של קצבה או בדרך של היוון חלק מהקצבה לסכום חד פעמי, אלא בשל אחד מאלה:

(א) מצב בריאותי או כלכלי של העמית או של בן זוגו;

(ב) מצב בריאותי של ילדו;

(ג) מצב בריאותי של הורה שחלה או נפגע לאחר שהיה לעמית, ומתקיים בהורה אחד מאלה:

³ ס"ח התשס"ד, עמ' 46.

(1) נקבעה לו דרגת נכות יציבה של 40% לפחות לפי סימן ה' בפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי, וניתנה לו תוספת של מחצית דרגת הנכות לפי הוראות תקנה 15 לתקנות קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה;

(2) נקבעה לו דרגת נכות זמנית של 40% לפחות לפי סימן ה' בפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי, ודרגת נכותו הוגדלה ל-100% לפי הוראות תקנה 18א לתקנות קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה;

(3) נקבעה לו דרגת נכות זמנית של 75% לפחות לפי סימן ה' בפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי;

(4) נקבעה לו דרגת אי כושר להשתכר של 75% לפחות לפי הוראות פרק ט' לחוק הביטוח הלאומי;

(5) הוא מקבל גמלת סיעוד לפי פרק י' לחוק הביטוח הלאומי, ומתקיים בו האמור בסעיף 224(א)(1) או (2) לחוק האמור, ובלבד שהוא מקבל גם גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980,⁴ או תגמול לנוזק לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957⁵ או חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954⁶;

(6) נקבעה לו נכות בדרגה של 75% או יותר לפי אחד החוקים המפורטים בפסקאות משנה (1) עד (4) או (7) בסיפה של סעיף 9(5)א) לפקודת מס הכנסה או לפי חוק אחר שקבע השר לפי הסעיף האמור או לפי סעיף 9(5)ב) לפקודת מס הכנסה;

(ד) בהתקיים התנאים המפורטים בפסקאות משנה (1) עד (3) של סעיף קטן (א)(1)ב), בשינויים המחויבים;";

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 30.
⁵ ס"ח התשי"ז, עמ' 103.
⁶ ס"ח התשי"ד, עמ' 76.

"(ב1) על אף הוראות סעיף קטן (א)(1)(ב), קבע השר, לפי הוראות סעיף קטן (ב)(1) מועדים ותנאים שבהם רשאים עמיתים למשוך כספים מקופת גמל משלמת לקצבה, שלא בדרך של קצבה או של היוון חלק מהקצבה לסכום חד פעמי, בשל מצב בריאותי או כלכלי, רשאים העמיתים למשוך כספים גם מקופת גמל לא משלמת לקצבה במועדים ובתנאים כאמור.";

(4) בסעיף קטן (ה) –

(א) לפני ההגדרה "סכום קצבה מזערי" יבוא:

"חוק הביטוח הלאומי" – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995⁷;

"סכום צבירה מזערי" – 80,000 שקלים חדשים";

(ב) אחרי ההגדרה "סכום קצבה מזערי" יבוא:

"פנסיה תקציבית" – תשלומים בשל פרישה, המשולמים לעמית, מידי חודש באופן רציף, לפי דין או הסכם, מאוצר המדינה או מקופת מעבידו, במשך כל ימי חייו;

"תקנות קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה" – תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז–1956.⁸;

(ג) הסיפה החל במילים "הסכום האמור" תסומן "(ו)", ובו, במקום "הסכום האמור יעודכן" יבוא "הסכומים האמורים בסעיף קטן (ה) יעודכנו";

6. תיקון סעיף 49 בסעיף 49(א)(8) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "אלא אם כן הכספים חייבים במס לפי סעיף 87(א)(2) או (ב) לפקודת מס הכנסה".

7. תיקון סעיף 86 בסעיף 86(ח) לחוק העיקרי, אחרי "על הביטוח" יבוא "הקופה לא תנוהל בידי נראה שעכשיו חברה מנהלת".
מסתדר.

8. תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א–1981⁹ – על שירותים פיננסיים (ביטוח)

⁷ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

⁸ ק"ת התשט"ז, עמ' 864.

⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשי"ע, עמ' 545.

(1) בסעיף 15(א) –

(א) בפסקה (1), אחרי פסקת משנה (ב) יבוא:

"(ג) רשאית היא לעסוק בעיסוק אחר שאישר המפקח, בכפוף לתנאים שאישר, ובלבד שהתקיים באותו עיסוק האמור בסעיף 4(א)(2) לחוק הפיקוח על קופות גמל;" ;

(ב) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) לענין חברה המבקשת לנהל קופת גמל לקצבה – היא לא תנהל יותר מקרן חדשה מקיפה אחת; לעניין זה, "קרן חדשה מקיפה" – כהגדרתה בסעיף 2(ו) לחוק הפיקוח על קופות גמל;" ;

(2) בסעיף 92א(ד), אחרי פסקה (2) יבוא:

"(2א) לא מילא אחר ההוראות לפי סעיף 33(ב) לחוק הפיקוח על קופות גמל, כפי שהוחל בסעיף 36א, לעניין אופן חישוב שווים של נכסים לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה;

(2ב) לא שלח למבוטחים בביטוח תלוי תשואה דוחות תקופתיים ודוחות נוספים, בהתאם להוראות לפי סעיף 35 לחוק הפיקוח על קופות גמל, כפי שהוחל בסעיף 36א;

(2ג) לא מילא אחר ההוראות לפי סעיף 36(א) לחוק הפיקוח על קופות גמל, כפי שהוחל בסעיף 36א, בדבר פרסום ביטוחים תלוי תשואה;" ;

(3) בסעיף 104 –

(א) בסעיף קטן (ב)(6), במקום "32(ג)" יבוא "32(ד)";

(ב) בסעיף קטן (ג), פסקאות (13), (15) ו-(16) – יימחקו.

9. הוראת שעה (א) עד יום ה' בטבת התשע"ב (31 בדצמבר 2011) (בסעיף זה – המועד האחרון), רשאי כל אחד מהמפורטים להלן לבקש החזר של היתרה הצבורה בקופת גמל לא משלמת לקצבה:

(1) מי שהיה עמית-עצמאי בקופת גמל לתגמולים ביום כ"ב בטבת התשס"ח (31 בדצמבר 2007) (בסעיף זה – המועד הקובע), המשיך לשלם תשלומים לחשבונו בקופת גמל לא משלמת לקצבה, ומלאו לו 60 שנים במועד הקובע;

(2) מי שהיה עמית-עצמאי בקופת גמל לא משלמת לקצבה במועד תחילתו של חוק זה, ומלאו לו 60 שנים במועד הקובע;

(3) מי שהיה מוטב של עמית שנפטר, והכספים הצבורים בחשבונו של העמית שנפטר הועברו לחשבונו של המוטב בקופת גמל לא משלמת לקצבה;

(4) מי שהיה עמית בקופת גמל אישית לפיצויים, היה זכאי למשך כספים מהקופה האמורה, וכספים כאמור הועברו למרכיב התגמולים בחשבונו של העמית בקופת גמל לא משלמת לקצבה.

(ב) עד יום כ"ה באדר ב' התשע"א (31 במרס 2011) תשלח החברה המנהלת לכל אחד מהמפורטים בפסקאות (1) עד (4) שבסעיף קטן (א) הודעה נפרדת מהדוחות שעליה לשלוח להם בהתאם להוראות הדין שבה יפורטו אלה:

(1) זכותו לבקש החזר כספים כאמור בסעיף קטן (א);

(2) משמעות הותרת הכספים בקופת גמל לא משלמת לקצבה אם לא תוגש לחברה המנהלת בקשה להחזר כספים עד המועד האחרון.

(ג) על אף האמור בסעיף 87 לפקודת מס הכנסה¹⁰ (להלן – הפקודה), ביקש עמית שמתקיימים בו התנאים המנויים בפסקאות (1) עד (4) שבסעיף קטן (א), החזר כספים כאמור באותו סעיף קטן –

(1) יחולו לגבי הכספים האמורים הוראות סעיף 125ג(א) עד (ד) לפקודה;

(2) תוחזר לעמית היתרה הצבורה לאחר שנוכה ממנה המס לפי הוראות סעיף 125ג(א) עד (ד) לפקודה, לא יאוחר מעשרה ימי עסקים מהמועד שבו החברה המנהלת קיבלה את הבקשה להחזר כספים;

(3) לגבי עמית כאמור בסעיף קטן (א)(4) – יחולו הוראות פסקאות (1) ו-(2) רק לאחר חישוב המס לפי סעיף 9(א7) לפקודה, אף אם חושב לאחר המועד האחרון.

(ד) בסעיף זה –

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

"היתרה הצבורה" – לעניין פסקאות (1) או (2) שבסעיף קטן (א) – הכספים ששולמו בשל העמית לקופת הגמל הלא משלמת לקצבה בעד תקופה שבין ינואר 2008 עד דצמבר 2011, ולעניין פסקאות (3) או (4) שבסעיף קטן (א) – הכספים שהועברו לזכותו של העמית כאמור באותן פסקאות, והכל בתוספת הרווחים וההפסדים שזקפה הקופה על הסכומים האמורים בשל התקופה שעד מועד חישוב רווחי הקופה שקדם למועד ההחזר, ולאחר ניכוי דמי ניהול;

"יום עסקים" – כהגדרתו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994.¹¹

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מאחריותו של אדם לפי כל דין לרבות לפי החוק העיקרי.

תחילה 10. תחילתו של סעיף 23(ב)(1) ו-(ב)(1) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 5(2) ו-(3) לחוק זה, ביום כניסתו לתוקף של תקנות לפי סעיף 23(ב)(1) לחוק העיקרי.

¹¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308.

נספח מס' מ-403/א'

הסתייגויות

להצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התש"ע-2010

לשם החוק

אין הסתייגויות.

לסעיף 1

חבר הכנסת חיים כץ מציע:

במקום "אחרי ההגדרה "חוק החברות"" יבוא "לפני ההגדרה "חוק העונשין"".

לסעיפים 2 עד 9

אין הסתייגויות.

לסעיף 10

חבר הכנסת חיים כץ מציע:

במקום "של תקנות לפי" יבוא "של תקנות שיותקנו לפי".
